

Škody spôsobené vozidlami, ktoré sa majú používať tiež ako pracovné stroje, majú byť kryté povinným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, len pokiaľ sa tieto vozidlá používajú najmä ako dopravné prostriedky

Skutočnosť, že vozidlo bolo odstavené, alebo to, či jeho motor bol alebo nebol v chode v momente vzniku nehody, sama osebe nevylučuje, že používanie tohto vozidla v tomto momente mohlo patriť pod jeho funkciu dopravného prostriedku

V marci 2006 pani Maria Alvesová zomrela v dôsledku dopravnej nehody, ku ktorej došlo v poľnohospodárskom podniku, v ktorom pracovala. Pani Alvesová privälil traktor, ktorý bol odstavený na poľnej ceste podniku a jeho motor bol v chode, aby poháňal pumpu herbicídneho postrekovača. Tento traktor unášal zosuv pôdy spôsobený kombináciou hmotnosti traktora, vibrácií jeho motora a pumpy herbicídneho postrekovača a silným dažďom. Vdovec po pani Alvesovej podal žalobu, ktorou požadoval, aby boli buď solidárne zaviazaní majitelia podniku a majitelia traktora, alebo CA Seguros, poisťovacia spoločnosť, s ktorou majiteľ tohto vozidla uzavrel zmluvu s cieľom poistiť zodpovednosť za škodu spojenú s prevádzkou uvedeného vozidla, za predpokladu, že táto spoločnosť by bola povinná pokryť takú škodovú udalosť, na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z nehody.

Prvá smernica týkajúca sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel¹ stanovuje, že zodpovednosť za škodu súvisiacu s prevádzkou vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na území členských štátov musí byť pokrytá poistením.

Tribunal da Relação de Guimarães (Odvolací súd Guimarães, Portugalsko) poznamenal, že vo veci týkajúcej sa manévru cúvania vykonávaného poľnohospodárskym traktorom², Súdny dvor rozhodol, že pojem „prevádzka vozidiel“ sa vzťahuje na akékoľvek používanie vozidla, ktoré je v súlade s jeho obvyklou funkciou. Portugalský súd zastáva názor, že okolnosti tejto veci umožňujú prijať záver, že obvyklá funkcia vozidla je byť v pohybe. Súdny dvor sa však zatiaľ nevyslovil k otázke, či sa pojem „prevádzka vozidiel“ vzťahuje tiež na používanie vozidla ako stroja generujúceho hybnú silu, ale bez toho, aby s tým bolo spojené jeho premiestňovanie. Tribunal da Relação de Guimarães sa teda pýta, či vzhľadom na cieľ ochrany obetí, ktorý sleduje právna úprava Únie týkajúca sa povinného poistenia, ako aj na potrebu zabezpečiť jednotné uplatňovanie práva Únie je odôvodnené vylúčiť z pôsobnosti pojmu „prevádzka vozidiel“ situáciu odstaveného

¹ Smernica Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti (Ú. v. ES L 103, 1972, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 10, ďalej len „prvá smernica“). Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti (Ú. v. EÚ L 263, 2009, s. 11) nahradila prvú smernicu. Vzhľadom na dátum vzniku skutkových okolností sporu vo veci samej sa však na konanie uplatní prvá smernica.

² Rozsudok zo 4. septembra 2014, Vnuk (C-162/13; pozri CP n° 117/14). V inej veci, ktorú Súdny dvor prejednáva, sa má spresniť pojem „prevádzka vozidiel“ v súvislosti s nehodou, ktorá vznikla v teréne vojenských cvičení a týkala sa vojenského vozidla (vec Núñez Torreiro, C-334/16).

vozidla používaného v jeho obvyklej funkcii stroja generujúceho hybnú silu určenú na vykonávanie inej práce, keď také používanie môže viesť k ťažkým, až smrteľným úrazom.³

Svojím rozsudkom z dnešného dňa Súdny dvor rozhodol, že pod pojem „prevádzka vozidiel“ v zmysle smernice nepatrí situácia, v ktorej bol poľnohospodársky traktor zapojený do nehody, hoci jeho hlavná funkcia v momente vzniku tejto nehody nespočívala v tom, že slúžil ako dopravný prostriedok, ale ako pracovný stroj generoval hybnú silu potrebnú na pohon pumpy herbicídneho postrekovača.

Súdny dvor na úvod poznamenáva, že otázka položená portugalským súdom vychádza z predpokladu, podľa ktorého poistná zmluva uzavretá majiteľom traktora má za cieľ pokrývať len občianskoprávnou zodpovednosť spojenú s jeho prevádzkou. Za týchto okolností Súdny dvor skúma, či situáciu, ktorá viedla k usmrteniu pani Alvesovej, možno alebo nemožno kvalifikovať ako nehodu spojenú s prevádzkou traktora v zmysle tejto smernice.

V nadväznosti na to Súdny dvor poznamenáva, že pojem „prevádzka vozidiel“ nemožno ponechať na posúdenie každého členského štátu, ale predstavuje autonómny pojem práva Únie, ktorý treba vykladať jednotne.

Súdny dvor zdôrazňuje, že **rozsah pojmu „prevádzka vozidiel“ v zmysle smernice nezávisí od charakteristiky terénu, na ktorom sa motorové vozidlo používa, a že akékoľvek používanie vozidla ako dopravného prostriedku patrí pod tento pojem.** V tejto súvislosti skutočnosť, že traktor bol v čase vzniku dopravnej nehody odstavený, sama osebe nevylučuje, že používanie tohto vozidla v tomto momente mohlo patriť do jeho funkcie dopravného prostriedku a v dôsledku toho pod pojem „prevádzka vozidiel“ v zmysle smernice. Dodáva, že to, či jeho motor bol v čase vzniku nehody v chode alebo nie, nie je v tejto súvislosti rozhodujúce. Súdny dvor však poznamenáva, že **pokiaľ ide o vozidlá, ktoré sa majú za určitých okolností používať ako pracovné stroje, treba určiť, či pri vzniku dopravnej nehody, na ktorej bolo takéto vozidlo zúčastnené, sa toto vozidlo používalo najmä ako dopravný prostriedok, v prípade čoho toto používanie môže patriť pod pojem „prevádzka vozidiel“ v zmysle smernice, alebo ako pracovný stroj, v prípade čoho predmetné používanie pod ten istý pojem nepatrí.** Súdny dvor uvádza záver, že **za okolností tejto veci sa zdá, že používanie traktora sa spája najmä s funkciou tohto traktora ako pracovného stroja, teda ako generátora hybnej sily potrebnej na pohon pumpy herbicídneho postrekovača, ktorou bol vybavený na účely postreku kmeňov viniča v poľnohospodárskom podniku, a nie ako dopravného prostriedku. V dôsledku toho toto používanie nepatrí pod pojem „prevádzka vozidiel“ v zmysle smernice.**

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

---

³ V tejto veci predložili vyjadrenia portugalská, estónska, írsky, španielska, lotyšská vláda a vláda Spojeného kráľovstva.